

1

2

3

Saksdokumenter:

4

5

6

KR 16/13 Liturgier for den stille uke og påskehelgen

7

KR 39/19 Gjennomføring av gudstjenestereformen av 2019

8

KR 57/19 Liturgier og veiledninger til fastetiden og påsken

9

KR 4/21 Revisjon av liturgier for skjærtorsdag, langfredag og påskenatt

10

(tredagershøytiden) - høring

11

KR 04.1/21 Tredagershøytiden Høringsdokument – Kirkerådet 2021

12

KR 04.2/21 Regler for saksbehandling i liturgisaker

13

KR 118/21 Liturgiske ordninger til de tre hellige dagene

14

BM 21/14 Protokoll - Liturgisaker

15

BM 62/20 Protokoll - Liturgisaker

16

BM 13/22 Protokoll - Liturgiske ordninger for «De hellige tre dagene»

17

NFG 05/19 Triduum (de tre dagene)

18

19

20

21 **De hellige tre dagene - fra skjærtorsdag til påskedag**

22

23 **Innstilling fra komité A**

24

25 **Sammendrag av saksorienteringen**

26

27 Kirkerådet vedtok i 2013 å be Nemnd for gudstjenesteliv (NFG) om å utarbeide liturgier for den

28 stille uke og påsken. Nemnda prioriterte arbeidet med gudstjenestene på skjærtorsdag,

29 langfredag og påskeaften/-natt. Disse gudstjenestene blir sett i sammenheng og har fått

30 benevnelsen «De hellige tre dagene». NFG sluttførte sitt forslag i august 2020. Forslaget ble

31 sendt Bispemøtet for uttalelse, og justert som følge av Bispemøtets vedtak. Etter behandling i

32 Kirkerådet ble forslaget sendt på høring. På bakgrunn av høringen vedtok Kirkerådet i desember

33 2021 forslag til ordning. Denne ble sendt til Bispemøtet for læremessig vurdering. Bispemøtet

34 behandlet saken i februar 2022. Bispemøtets vedtak er i all hovedsak tatt til følge i det endelige

35 forslaget (se s.12).

36

37 Forslaget til reviderte liturgier er i stor grad en videreføring av de gjeldende liturgiske ordninger

38 for skjærtorsdag, langfredag og påskenatt. For alle ordningene gjelder at det kan velges enklere

39 eller mer utfyllende varianter. En viktig endring er at ordningene i forslaget blir sett på som en

40 helhet, og at de som en følge av det har fått en samlet tittel, «De hellige tre dagene», med

41 undertittel «fra skjærtorsdag til påskedag». Synet på disse gudstjenestene som en helhet er i

42 samsvar med økumenisk praksis. Denne helheten får også visse konsekvenser for den enkelte

43 gudstjeneste. Andre endringer er mulighet for å inkludere fotvasking som liturgisk ledd på

44 skjærtorsdag, korsmeditasjon som mulig liturgisk ledd på langfredag og en utvidet åpningsdel

45 på påskenatt sammenlignet med dagens ordning. Forslaget inneholder dessuten nye alminnelige

46 bestemmelser for den stille uke og påsken.

47

48

49

50 **Komiteens merknader**

51

- 52 1. Komitéen er glad for at liturgisk praksis som har utviklet seg i menighetene, nå
53 formaliseres og vedtas til bruk i Den norske kirke. *De hellige tre dagene – fra*
54 *skjærtorsdag til påskedag* er blitt en helhet som også er fleksibel med hensyn til
55 lokale forhold.
56 Den vedtatte liturgien med alminnelige bestemmelser vil følges av en veiledning, som
57 ikke skal vedtas av Kirkemøtet, men foreligge som et ressursdokument for
58 Menighetene.
59
- 60 2. Komitéen etterspør konkrete forslag til god involvering av barn og unge i disse
61 gudstjenestene. Dette bør innarbeides i veiledningen.
62
- 63 3. Komitéen legger til grunn at liturgiene har fulgt Regler for saksbehandling i
64 liturgisaker, inkludert behandling i Bispemøtet. Komitéen har derfor vært
65 restriktive med å gjøre endringer.
66
- 67 4. Komitéen drøftet formuleringer i påskelovsangen (Exsultet), og ber om at
68 tradisjonen rundt denne lovprisningen fra 300-tallet presenteres i veiledningen.
69
- 70 5. Etter drøfting i komitéen foreslås likevel noen mindre endringer i *Liturgi for*
71 *påskennatt*:
72

73 **Før 1 Innledning og inngangsprosesjon**

74 Komitéen har drøftet liturgiens forbindelse til dåpen, og vil forsterke denne sammenhengen ved
75 å foreslå følgende endringer i rubrikken:

76 Påskennatt er ifølge gammel tradisjon våkenatt for **Kristus. Det er også sterke dåpstradisjoner**
77 **knyttet til denne natten. Det anbefales derfor å helle vann i døpefonten under punkt 9.**

78 Gudstjenesten begynner etter mørkets frembrudd og normalt ikke før kl. 23.00.
79

80 **1 Innledning og inngangsprosesjon**

81 I forbindelse med den utvidede åpningsdelen i liturgien, ble bruken av levende lys drøftet i
82 komitéen. Lokale forhold må tas i betraktning ved bruk av individuelle lys. Komitéen foreslår
83 derfor følgende endringer i rubrikken:

84 **Der forholdene gjør det mulig å tenne lys i kirkerommet, kan små lys deles ut ved bålet ute eller**
85 **i våpenhuset. Disse tennes etter hvert fra påskelyset under prosesjonen.**

86 **Påskelyset kan tennes fra bålet ute, eller på annen måte i våpenhuset. Deretter innleder liturgen:**

87 L: Kristus er i går og i dag den samme [...].

88 **A: Amen.**
89

90 **Påskelyset** bæres inn i prosesjon. På veien opp til koret stopper prosesjonen tre ganger. Liturgen
91 hever lyset og sier eller synger hver gang:

92 L: Kristus, verdens lys!

93 **A: Gud være lovet!**
94

95 **3 Gammeltestamentlige lesninger**

96 Komitéen ser at det er behov for å klargjøre at bønner i forbindelse med tekstlesningen er kan-
97 ledd, og foreslår følgende tillegg i rubrikken:

98 Det leses fra et utvalg tekster fra Det gamle testamente. Det bør leses minst to tekster, og 2. Mos
99 14 skal alltid være med. Etter hver tekstlesning kan det om ønskelig bes en bønn, og det kan
100 synges salmer eller bibelske salmer mellom hver lesning. **Se tillegg for bibeltekster og foreslåtte**
101 **bønner.**
102

103 Komiteen har diskutert bønnene som følger hver av bibeltekstene i vedlegget, og foreslår at
104 bønnen til tekstlesning 1 endres på en måte som bedre ivaretar tematikken fra foregående tekst:

105 Evige Gud, du skapte himmel og jord, **liv og lys,**
106 og du formet mennesket i ditt bilde.
107 Vi takker deg for alt som blir til ved ditt ord.
108 **Send din skapende Ånd til liv og oppreisning**
109 **for hele ditt skaperverk,**
110 **ved Jesus Kristus vår Herre:**
111 Amen

112

6 Påskeevangeliet

114 Komiteen ser at det ikke er hallelujaomkved etter evangelielesningen, og foreslår følgende
115 endring i rubrikken:

116 **Evangelielesningen innledes og avsluttes med et hallelujaomkved eller et salmevers med**
117 **hallelujaomkved.**

118

9 Innledning til dåp - dåpspåminnelse

120 Komiteén ønsker å styrke sammenhengen mellom påskennattliturgien og dåpstradisjonene
121 knyttet til denne, og foreslår følgende tillegg som første ledd i rubrikken:

122 **Det helles vann i døpefonten.** Dersom det er dåp i gudstjenesten, følges ordning for dåp.
123 [...].

124

10 Trosbekjennelse

126 Komiteen har diskutert språket i innledningen til Forsakelsen og Den apostoliske
127 trosbekjennelse, og foreslår følgende endringer i liturgien:

128 «Vi ble døpt til å leve **vårt liv i forsakelse, og tro og tjeneste** for Gud og vår neste. [...].»

129

11 Bønn og lovprisning

131 Komiteén har diskutert språket i bønningen, og finner at tematikken ivaretas bedre ved å utelate
132 ordet «fortsatt». Komiteén foreslår følgende endring i bønningen og lovprisningen:

133 «[...] Bevar oss i troen på deg, så vi **fortsatt** kan vandre i lyset og nå det evige mål i ditt rike.
134 [...]».

135

14 Salme

137 Komiteen har diskutert ulike tradisjoner knyttet til proklamasjonen etter salmen, og foreslår
138 følgende endringer i rubrikken:

139 **Gudstjenesten kan avsluttes foran kirken ved at liturg og menighet én eller tre ganger sier:**

140 L: Kristus er oppstanden!

141 **A: Ja, han er sannelig oppstanden!**

142

143

144

Forslag til vedtak

146 Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å fatte følgende vedtak:

147 Kirkemøtet vedtar reviderte liturgiske ordninger for skjærtorsdag, langfredag og påskennatt under
148 tittelen «De hellige tre dagene – fra skjærtorsdag til påskedag», og alminnelige bestemmelser
149 for disse.

150

151

152

153

154

155

156

157

158

komitéleder

saksordfører